

Socialistische Partij afdeling Weert

Algemene beschouwingen 2004, schriftelijke inbreng begroting 2005

Nederland verdient beter – Weert verdient beter!

DEZE BEGROTING IS EEN TUSSENBEGROTING

De begroting voor 2005 bevat weinig nieuws. De pijnlijke en ingrijpende keuzes zijn al vorig jaar bij de begroting 2004 gemaakt.

Als we de uitwerking van vooral de bezuinigingen bij de professionele instellingen bekijken, zijn de maatschappelijke gevolgen nog veel erger dan we hadden vermoed. Op velerlei terreinen komen we in een negatieve spiraal terecht.

De bibliotheek noemt de stijging van het abonnement met 5 euro (ruim 12 gulden) in een klap maatschappelijk onaanvaardbaar en ze hebben gelijk. Het theater vreest over enkele jaren de deuren te moeten sluiten, evenals het Kunstcollege. Punt Welzijn gaat schrappen in de ondersteuning van ouderen, vluchtelingen, en wijkraden. Heb je straks problemen hebt waarbij je maatschappelijk werk nodig hebt, dan kom je eerst op een wachtlijst.

De SP is zich altijd bewust van de gevolgen van het handelen van de politiek. De SP heeft daarom vorig jaar niet ingestemd met deze bezuinigingen.

DE OORZAAK

Als je in de problemen zit, is het goed om te weten waar de oorzaak van de misère ligt. En die oorzaak is heel duidelijk. Het grootste gedeelte van het geld dat een gemeente kan besteden komt uit Den Haag. Maar die geldkraan wordt steeds meer dichtgedraaid. De gemeente moet van deze regering dus méér doen met minder geld.

Terecht dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hier tegen protesteert in Den Haag. Wij zijn blij dat onze belangenbehartiger *eindelijk* haar tanden laat zien.

De bezuinigingen van de regering op de gemeenten werden niet gesteund door de SP. Er is geen enkele noodzaak om zo grof te bezuinigen. Wij hebben daar eerder al, ook in deze raad, meerdere malen onze mening over gegeven.

Wij zijn van mening dat we bewust worden voorgelogen door de regering.

Jawel, het gaat economisch minder, maar het gaat niet slecht. We hebben 20 jaar grote groei gekend, Nederland staat op nummer 2 in de wereld qua concurrentiekracht, we zitten in de

top-3 qua arbeidsproductiviteit en arbeidsparticipatie in Europa. Dát is de werkelijkheid. De vergrijzing is een zegen in plaats van een probleem. Er is geen enkele reden om deze drastische bezuinigingen door te voeren. Dat we niet alleen staan bleek op 2 oktober heel duidelijk.

Buiten die reden is het ook nog eens zeer onverstandig om het geld bij de gemeenten weg te halen. Waarom? Omdat de gemeente maatwerk kan leveren. Wij weten lokaal precies wat de gevolgen zijn van deze en al die andere bezuinigingen en maatregelen – die ‘Bak Ellende’ - waarmee de burger wordt geconfronteerd.

Daarom maken wij als SP andere keuzes. Daarom hebben wij landelijk in onze alternatieve begroting hiervoor geld uitgetrokken. Bij uitvoering van onze landelijke tegenbegroting zal de druk op gemeenten afnemen. Dat is ook berekend door het Centraal Plan Bureau (CPB). Maar de alternatieven van de SP werden in de Tweede Kamer niet gesteund door de andere partijen.

NIET ALLEEN DEN HAAG IS OORZAAK

De problemen komen natuurlijk niet alleen maar uit Den Haag. Vorige gemeentebesturen hebben fouten gemaakt waarvan we nu nog de gevolgen ondervinden.

- Een goed en goedkoop zwembad in de binnenstad slopen en aan de rand van de stad een zwembad laten terugbouwen dat ons nog steeds tonnen geld kost.
- Het winkelcentrum verbouwen zonder een externe beoordeling gevolg: miljoenen duurder uit.
- Een wachtgeldregeling met de oud-theaterdirecteur die nu nog zwaar drukt op de begroting van het theater – niet uitgezonderd van de bezuinigingen. Allemaal politieke keuzes.
- Het foutief inschatten van de gevolgen van de fusie met Stramproy.

Dat waren allemaal dure fouten en er komt er nog een bij: er is nooit gespaard voor het stadhuis.

DE EMMER LOOPT OVER

De bezuinigingen die vanuit Den Haag bij de gemeente neerdalen, worden door de gemeente doorgespeeld naar allerlei instellingen, en zo naar vooral kwetsbare burgers. En die burgers hebben al te maken met zoveel andere bezuinigingsmaatregelen. Het wordt dus een optelsom van een heleboel minnen. Een slechte uitkomst.

- Door de bezuinigingen op subsidies aan instellingen en verenigingen worden hogere drempels voor deelname opgeworpen,
- belangrijke (WIW/ID) medewerkers worden ontslagen,
- de bijstand wordt verscherpt,
- bij vele bedrijven worden mensen ontslagen,
- invoering van de no claim in het ziekenfonds,
- de verlaging van huursubsidie,
- de stijging van de huren en daarbovenop de liberalisatie,
- de prijsstijgingen en tarievenstijgingen in het algemeen
- en meer.

De ‘nullijn’ (het bevriezen van lonen en uitkeringen) betekenen feitelijk een minlijn, behalve dan voor de top en bijvoorbeeld voor oud-wethouders, die niet eens hoeven te solliciteren voor hun wachtgeld.

Nou vielen de gevolgen van bezuinigingen tot voor een paar jaar terug nog wel mee. Waarom? Ze werden opgevangen door een landelijk nog redelijk sociaal beleid. Maar vooral door vrijwilligerswerk en de sterke sociale verbanden die er bij ons in Weert en in de dorpen nog zijn. Men hielp mekaar. Helaas is dat cement van de samenleving aan het verschraken. De handen die worden uitgestoken zijn niet zo sterk en talrijk meer. Mensen zijn meer en meer een product van de huidige samenleving, waarin het ‘ieder-voor-zich’-principe hoogtij viert en waar de economische waarden steeds vaker voor gaan op menselijke waarden.

Uiteraard moeten mensen hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Uiteraard moet eerst de vraag gesteld worden: Wat heeft u er *zelf* aangedaan.

Maar er zijn mensen die deze verantwoordelijkheid niet kunnen nemen omdat hen de middelen daarvoor ontbreken.

Wat doen we voor hen?

BEGROTING 2005

Ook in de gemeentelijke begroting worden keuzes gemaakt die niet de onze zijn. En dan gaat het lang niet altijd over geld.

- Wij kiezen voor het behoud van Kwaliteit op Keent, dus geen goede betaalbare woningen slopen.
- Wij willen een volkshuisvestingsbeleid waarin voldoende goede en betaalbare woningen beschikbaar komen voor mensen met een laag inkomen.

- Wij willen een beleid dat leidt tot oplossingen voor de woningnood onder jongeren. Dit hoort bij het coalitiebeleid dat ‘vergroening’ wil stimuleren.
- Wij staan voor de rechten van bijstandsgerechtigden en anderen met een minimaal inkomen.
- Natuur en milieu mogen niet het sluitstuk worden van de begroting.
- Wij willen geen subsidiebeleid dat lijkt opgezet te zijn om straks makkelijker te kunnen schrappen.
- Wij willen dag- én nachtopvang én een werkproject voor verslaafden.
- Stramproy mag niet de verliezer van de gemeentelijke herindeling worden.
- En De Risse, waar de cijfertjes belangrijker zijn dan de mensen: wij willen controle op de sociale werkvoorziening en vervanging van de *hele* directie.

Maar de gemeente ziet haar verantwoordelijkheid op vele punten anders dan dat wij dat doen. Om deze redenen zullen wij niet instemmen met deze begroting.

VOLKSHUISVESTING

Vanaf april 2004 publiceert Wonen Weert het aanbod huurwoningen op haar website en in het huis-aan-huis krantje Wonen. Hier moeten woningzoekenden op reageren als ze belangstelling hebben; via de website of via een telefoonnummer.

Op de website www.wonenweert.nl wordt ook een verantwoording gegeven over de toewijzing. Hier staat het aantal reacties, plus welke inschrijfdatum degene had aan wie is toegewezen, plus of deze woningzoekende de status ‘urgent’ had (bijvoorbeeld door gedwongen herhuisvesting bij sloop).

Wij hebben deze gegevens eens geanalyseerd en willen dat hier onder de aandacht brengen. Natuurlijk moeten wij enige slag om de arm nemen. Sommige zaken zijn niet bekend; betreft het unieke reageerders, hoe is de situatie bij de andere verhuurders, etc. Maar uitgaande van de gegevens die voor iedereen ter beschikking staan, dus ook van u, komen we wel tot een redelijk beeld.

In totaal zijn er in 27 weken 88 woningen aangeboden. Iets meer als 3 per week gemiddeld.

Gemiddeld zijn er 68 reacties per woning.
Onder de 88 toewijzingen waren 16 urgenten.

Van de 88 woningen, zijn 64 appartementen en 24 huizen

Van die 24 huizen zijn er 12 aan urgenten toegewezen

Van de 12 huizen die er dan over blijven voor niet-urgenten ligt er 1 in Swartbroek, en is er 1 alleen voor senioren.

Van de 10 huizen die er dan over blijven liggen er 7 onder de huursubsidiegrens (486 euro)
Van die 7 beschikbare woningen ligt de gemiddelde bruto huurprijs op 459 euro per maand,
de laagsten 435 en 448 euro (beide Boshoven)
Bij deze 7 woningen in een halfjaar tijd ligt het gemiddelde op 87 reacties.

Conclusie: er zijn veel te weinig bereikbare woningen beschikbaar gezien de behoefte.

Eerder hebben wij tijdens de behandeling van het Volkshuisvestingsplan al aangegeven dat wij het woningmarktonderzoek onvoldoende vinden. We droegen vele tientallen alternatieven aan, deze werden echter niet overgenomen.

Gezien het beeld dat ontstaat willen wij graag reactie op de volgende vragen:

- Bent u het eens met het beeld zoals hierboven geschetst?
- Zo nee, bent u bereidt uw visie op de werkelijke woningbehoefte voor (potentiële) huurders in cijfers concreet (dus niet zoals in het WMO) uit te drukken? Zo nee, waarom niet?
- Is het verstandig om in de nieuwbouw zo weinig sociaal te bouwen?
- Is het, gezien het beeld, verstandig om goede betaalbare huurwoningen te slopen?
- Is het verstandig om huurwoningen te verkopen?
- Hoelang gaat op deze manier de herhuisvesting van bewoners van te slopen huizen nog duren? En wat voor een effect heeft dat op de nog beschikbare woningen?
- Is de wachttijd nog steeds 2 jaar, zoals eerder beweerd?

Wij willen met name de woningnood onder jongeren bij u onder de aandacht brengen. Door de sloop van enkele panden zullen tientallen jongeren op redelijk korte termijn geherhuisvest moeten worden. Gezien uw streven tot 'vergroening', zoals uitgedrukt in uw coalitieprogramma, zou u geen voorstander moeten zijn van het weggagen van jongeren uit onze gemeente. Vandaar dat wij het de taak van de gemeente vinden om zorg te dragen voor voldoende jongerenhuisvesting. Hierover zullen wij met WAP en D66 een motie indienen.

OVERIGE VRAGEN, GRAAG REACTIE

Waar blijft de **jongerenraad**? Immers een belangrijk punt uit het coalitieprogramma.

De gemeente Weert is een **centrumgemeente** en benadrukt dat keer op keer, ze wil zich profileren. Waarom geldt de centrumgedachte dan niet als het gaat om de contributie van de bibliotheek, en niet als het gaat om opvang in de breedste zin van het woord; opvang verslaafden, huisvesting jongeren? Wij vinden dit niet consequent. Het lijkt op een beleid waarin wel de lusten welkom zijn maar niet de lasten.

Hoeveel kost de (toegerekende) inzet voor de **opsporing** van steunfraude in relatie tot de opbrengst?

Uit de berichtgeving van de **politie** over incidenten in de gemeente Weert valt op te maken dat er weinig gebeurt in Weert. De politie voert geen beleid om criminaliteit in Weert uit het nieuws te houden, de burgemeester heeft dit laatst in antwoord op SP-vragen aan de raad verzekerd. Dus het beeld van veiligste stad van Limburg klopt, volgens de gemeente. Deze redenering volgend bestaat er volgens ons dus geen excuus meer voor de politie of de gemeente om te stellen dat er te weinig mankracht is, bijvoorbeeld op de Oelemarkt en bij evenementen. Wij gaan er dan ook van uit dat dit argument niet meer wordt gebruikt.

Door, onder andere, de bezuinigingen op het gemeentefonds heeft de gemeente te weinig geld en moet ze nu fors bezuinigen. Stel dat deze situatie over enkele jaren ten goede keert, en er dus meer geld uit Den Haag komt bijvoorbeeld, wat zal dan als eerste gerepareerd worden? Ik zou graag van het college en de raad vernemen welke prioriteiten ze zal stellen in het **terugdraai-scenario**. (Opmerking: Als we niet optimistisch zijn voor de toekomst, zonder de realiteitszin te verliezen, verdwijnt het uitzicht op een betere samenleving. Dat is funest.)

VOELING MET DE SAMENLEVING

De werkelijkheid is anders dan de cijfertjes in de begroting. In de begroting zie je geen mensen. Want wat is de werkelijkheid? Als in Weert iets afwijkend is, is er weinig van de gemeente te verwachten. Kamerbewoners, huurders, skateboarders, de start van het hospice, vluchtelingen.... men verwijst naar anderen, neemt geen verantwoordelijkheid, bezwaren worden standaard afgewezen en onzekerheid is deze groepen burgers hun deel.

Zij staan niet in de begroting, zij passen niet in een hokje, zij dringen niet door tot het stadhuis en staan buiten. De politiek hoort en ziet het niet, men functioneert in een wereldje dat op zichzelf staat, verliest zich in details en politieke spelletjes en de signalen van buiten dringen niet meer door.

De raad zou zijn tijd beter kunnen besteden dan aan al dat vergaderen. Het oor te luisteren leggen in de samenleving, bijvoorbeeld. Misschien worden er dan andere prioriteiten gesteld.

Maar ik vrees dat de politiek toch werkt zoals Bram Vemeulen al in 1982 zong;

Als ik niet kijk

Heb ik het niet gezien

Heb ik het niet gezien

Wist ik er niets van

Kunnen ze mij niets maken

Dus ik kijk niet

Politiek, politiek

Ik ben er niet, ik ken ze niet

Politiek, politiek

Ik kijk niet en ik zeg niets

Als ik niet luister

Hoor ik het niet

Hoor ik het niet

Wist ik er niets van

Kunnen ze mij niets maken

Dus ik luister niet

Politiek, politiek

Ik ben er niet, ik ken ze niet

Politiek, politiek

Ik kijk niet en ik zeg niets